Poštnina plačana v gotovini. Maribor, četrtek 4. marca 1937 Štev. 51. Leto XI. (XVIII.)

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

2,008.000 Din

je zadela včeraj razredno-loterijska srečka št.

68.326

ki je bila prodana v bančni poslovalnici

BEZJAK, Maribor
Gosposka ulica 25.

S tem si je bančna poslovalnica Bezjak utrdila sloves

kovačnice sreče.

Po zadnjih velikih dobitkih (od 40.000 do 1,000.000 Din) je prispel sedaj največji, sploh možni milijonski dobitek!

Mussolini in Židje

Rim, 3. marca.

Gotovi rimski krogi ugotavljajo v zadnjem času preusmerjevanje rimske politike napram židovskemu vprašanju. Znano je, da ni vodil fašizem doslej nikakšne protižidovske politike. V zadnjem času pa stopa vsebolj v ospredje **protisemitsko razpoložena struja** v fašistični stranki, ki jo vodi znani bivši tajnik fašistične stranke Farinacci Roberto. Farinacci je, kakor znano, bil precej časa v Mussolinijevi nemilosti. Odkar pa se je Farinacci vrnil iz Abesinije, kjer je v zračni borbi izgubil roko, pa si je v fašistični stranki zopet utrdil položaj, pa tudi pri Mussoliniju uživa zopet staro zaupanje. Značilno je, da sme Farinacci v svojem listu »Regime fascista« precej ostro pisati proti Židom. Ta pojav je nedvomno posledica okolnosti, da je Mussolini, ki se doslej ni maral niti najmanj eksponirati proti Židom, postal popustljivejši napram protisemitski propagandi, saj bi sicer bilo nemogoče, da bi Farinaccijevi ljudje po nemškem vzoru zahtevali uvedbo posebnega **protižidovskega** zakona.

Novi protižidovski kurz v Italiji pa napovedujejo še nekateri drugi značilni dogodki in pojavi. Tako je Mussolini sprejel te dni v avdijenco ravnatelja revije »Vita Nuova« Preziosija, v katerem gledajo Italijani vodilnega italijanskega protižidovskega ideologa. Zanimivo je nadalje, da sodeluje pri navedeni reviji tudi Farinacci in da je Preziosi oskrbel italijanski prevod znanih »Protokolov sionskih modrih«, ki jih Preziosi smatra kot povsem avtentične.

Na drugi strani pa se je prav te dni pojavil v Monakovem predsednik italijanske delovne konfederacije Gianetti, ki se je tamkaj sestal z vodilnim nemškim protižidovskim ideologom Julijem Streicherjem. Doznava se, da je Gianetti nalašč za to svrho odpotoval v Nemčijo in je jasno, o čem sta se najbrže v največji tajnosti razgovarjala Streicher in Gianetti.

Vse te zanimive okolnosti pa spremlja istočasno precej vneta **protisemitska kampanja,** v kateri spuščajo nekateri fašistični listi, celo vrsto kalibrov, ki naj pokažejo nujno potrebo uvedbe protisemitskih zakonov. To daje slutiti, da pripravlja Mussolini v tem oziru neko iznenadenje.

Mussolini gotovo ni sentimentalni romantik, da bi se spuščal v borbo z židovstvom, ako ne bi imel za to stvarnih in prepričevalnih razlogov. V rimskih krogih navajajo celo vrsto **vzrokov,** ki so trenotno za to preusmeritev italijanske politike napram židovstvu odločilni. Iz teh dobro poučenih krogov se doznavajo nadaljnje interesantne podrobnosti.

Nedvomno je v ozadju **tesnejša naslonitev Rima na Berlin ter Berlina na Rim,** ki je šla tako daleč, da se je Rim v kočljivosti avstrijskega vprašanja rajši zameril dunajski vladi kakor pa berlinski. So pa v ozadju še nekateri drugi poudarki, v katerih se v rimskih konventiklih mnogo razpravlja.

Mussolini se približuje Farinaccijevi protižidovski propagandi tudi iz razloga, ker se je židovstvo očitno angažiralo za **demokracijo** ter se ponekod celo eksponiralo proti fašistično nacističnim režimom. Razen tega je **prostozidarstvo** pod židovskimi vplivi — tako domnevajo v Rimu — zavzelo v španskem vprašanju stališče, ki rimski vladi nič kaj ne prija.

To preusmerjevanje rimske politike napram židovstvu pa se prenaša tudi na ravnino italijansko britanskih odnošajev. Naraščajoča napetost med Londonom in Rimom v zadnjem času nudi Rimu povod, da udari po Židih, ki se tukaj smatrajo kot varovanci londonskih vodilnih krogov, s katerimi so židovski prvaki v najtesnejših zvezah. V nujni zvezi s tem so simpatije, ki jih kaže fašistična Italija v Palestini za Arabce, ki naj gledajo v Italiji zaščitnico arabskih življenjskih interesov proti židovskemu naseljevanju. Pri tem se Italijani radi sklicujejo na to, kako je dal maršal Balbo v Tripolisu javno izbičati tamošnje židovske trgovce, ker niso hoteli ob sobotah odpirati svojih trgovin.

Vse te verzije zbujajo v Rimu veliko pozornost. V ozadju se godijo nedvomno važne reči. Kakšen bo nadaljnji tok ter razplet dogodkov, bo prav gotovo pokazala bližnja bodočnost.

„Dvoglavi carizem sredi Evrope"

Italija v službi nemških ambicij

PARIZ, 4. marca. **Zanimivi so komentarji pariškega tiska z ozirom na sklepe velikega fašističnega sveta. Če se izloči južnjaški patos, s katerim se je objavil včerajšnji sklep velikega fašističnega sveta v Rimu, ne vsebuje ta sklep ničesar, česar ne bi bili tukajšnji krogi pričakovali. Vsi ti sklepi so bili sprejeti v Parizu z velikim mirom. Vse to je posledica Mussolinijeve politike, ki sloni trenotno na osišču Rim-Berlin. Vseeno pa prevladuje v francoskih diplomatičnih krogih prepričanje, dabo nekega dne to forsirano oboroževanje Italije prav prišlo rimski vladi v obrambi proti — Nemčiji. Italijansko oboroževanje ne more biti naperjeno niti proti Parizu, niti proti Londonu, ker ne razpolaga Italija za takšno oboroževanje z dovolj materialnimi sredstvi. V Parizu dobro vedo, da bi morebitna vojna proti Franciji ter Angliji bila v sami Italiji zelo nepopularna in za režim morda celo usodepolna. Radi tega je francoski tisk v svojih komentarjih zelo rezerviran. Edino radikalni »Oeuvre« povdarja, da hoče Mussolini politično osišče Rim-Berlin izrabiti za pritisk v pravcu priznanja aneksije Abesinije, dočim se bo Berlin, zaupajoč na rimsko pomoč, oglasil z novimi teritorialnimi zahtevami, zlasti v kolonijalnem pogledu. Vse to odgovarja popolnoma službenemu tolmačenju trenotnega stanja v Rimu in Berlinu ter se naglaša, da ne bo ta preveč jasni manever iznenadil nikogar niti v Parizu in niti v Londonu. Francoski nacionalistični tisk hoče to stanje izrabiti proti vladi. Tako zatrjuje »Journal«, da bo britanska diplomacija skušala v tej nesigurnosti francosko italijanskih odnošajev izbiti za sebe čim večje koristi. Radi tega je treba, da se čimprej izvrši sprememba francoske zunanje politike v smislu zbližanja z Italijo, ki je samo radi nespretnega ter enostranskega francoskega zadržanja potisnjena na stran nezadovoljnežev. Ni mogoče tajiti, da je angleška diplomacija napravila izredno posrečen korak, ko je z Italijo sklenila sredozemski pakt. Na žalost pa Francija tega ni storila ter je povsem jasna posledica osišče Berlin-Rim. Glavni organ francoskega generalnega štaba »Echo de Paris« sklepa na podlagi zaključkov velikega fašističnega sveta, da je Italija sedaj bolj kakor kedaj preje stopila popolnoma na stran Nemčije, da lahko na škodo Francije in Anglije izbije za se čim večji kapital. »Echo de Paris« sklepa iz okolnosti, da ni v sklepih velikega fašističnega sveta omenjena niti srednja Evropa, niti Avstrija, da je osišče Rim-Berlin dovolj utrjeno ter se zdi, da je nastala razdelitev interesov, v smislu katere je Italija prepustila srednjo Evropo Nemčiji. Katoliški »L'Aube« se peča s sklepi velikega fašističnega sveta ter ugotavlja: »Še nikdar se ni zveza med Italijo in Nemčijo manifestirala na tako izzivalen način. Nikdar ni slaba volja privedla italijanskega diktatorja tako daleč, da bi bil na takšen način ogrožal interese svojega lastnega naroda. Nikdar se ni dal italijanski ponos zavesti tako daleč, da se stavi popolnoma v službo nemških ambicij, ki enako ogrožajo Italijo kakor vse druge.« »Petit Journal« pa govori o nekem dvoglavem carizmu, ki se postavlja sredi Evrope in ki želi, da omaja vse sile, na katerih so doslej slonela evropska ravnotežja, ki so bila doslej pravni in moralni temelji mednarodnih odnošajev. Odslej imamo na jugovzhodu mejo, ki je ne bomo mogli več mirno gledati kakor poprej, ampak jo bomo morali tudi vojaško zaščititi. Okolnost, da je Italija obrnila Brennerju hrbet, pa kaže, da je Italija razočarana glede Avstrije in da prepušča Avstrijo lastni usodi.**

RIM, 4. marca. **Od londonskih listov je edini »Star« sprejel sklepe velikega fašističnega sveta z daljšim komentarjem, v katerem spravlja te sklepe v zvezo s predstoječimi manevri italijanske vojne mornarice ob obalah Libije, ki jim bo prisostvoval sam Mussolini. Cilj teh manevrov je, preizkusiti možnost, kako bi italijanska mornarica mogla presekati britanske pomorske poti med Gibraltarjem in Egiptom ter istočasno ogrožati Sueški prekop.**

Politično obzorje

Za večjo svobodo tiska

Ob priliki včerajšnjega nadaljevanja proračunske razprave je bila na dnevnem redu obravnava proračuna notranjega ministrstva. Razpravo je uvedel notranji minister dr. Korošec z daljšim ekspozejem. Napram dosedanjemu proračunu notranjega ministrstva je novi za 20,390.086 dinarjev večji. Povečanje osebnih izdatkov izkazuje 12,573.007 dinarjev. Krediti za orožništvo izkazujejo 316 mil. 241.031 Din. Število orožnikov je naraslo na 17.493. V vsej državi je 32 predstojništev mestne policije. Pri policijskih upravah v Banjaluki, Sarajevu in Novem sadu ter Nišu so bile zgrajene 4 policijske radijske brzojavne postaje, s čimer je uvedena **samostojno policijska radijska služba.** Uprava mesta Beograda, osrednja policijska šola v Zemunu ter policijski upravi v Zagrebu in Ljubljani so prejele motorna vozila. Za **motorizacijo orožništva** so dovoljeni 4 milijoni dinarjev. V preteklem letu je bilo aretiranih mnogo tujih **vohunov** in **špionov.** V borbi proti komunizmu se je izsledila nova **komunistična formacija pokrajinskih odborov,** med drugim ekspozitura slovenske komunistične omladine. Najmočnejši tehnični aparat so odkrili v Zagrebu, kjer je bila »Veja centralne tehnike« na Dunaju in ki je imela nalogo, da oskrbuje propagandni material za Hrvatsko, Slavonijo in Slovenijo. Dotaknil se je tudi vprašanja političnih zakonov ter obljubil, da jih bo vlada izdala, ter **novega zakona o tisku,** ki bo omogočal popolno tiskovno svobodo, hkrati pa zaščitil bistvene državne in nacionalne interese. To je bilo potrebno radi vsebolj naraščajočega ilegalnega tiska letakov, brošur in knjižic, kateri pojav smatra vlada za nezdrav. Pri obravnavi proračuna se je oglasil med drugim k besedi poslanec Dušan Ivančević (JNS), ki je zahteval večjo svobodo tiska. Nevaren je tisk, ki dobiva tajne podpore. Izredno tople besede pa je govornik posvetil **novinarjem** in njihovemu napornemu delu. To težko delo nalaga dolžnost, da je treba misliti na njihovo **preskrbo za starost in onemoglost.** Država in narod bosta imela korist od tega, če se povoljno reši novinarsko pokojninsko zavarovanje, ki je v drugih državah že zdavno urejeno. Tisk mora biti svoboden, toda obenem tudi odgovoren za svoje pisanje.

Šolska politika v naši banovini

Veliko pozornost je zbudil v narodni skupščini govor narodnega poslanca R. Pleskoviča, ki se je pečal s prosvetnimi razmerami v dravski banovini. [illegible] V Ljubljani je dovršil najprej [illegible] potem [illegible] in [illegible] ter [illegible] [illegible] [illegible]

Raketa do planetnih prostorov?

Ali hočete z raketo na mesec?

Vsako leto se nekako pod jesen in še tem pozimi pojavljajo senzacije o silnih uspehih raketne tehnike. O teh senzacijah je toliko opisov, toliko želj, a tako malo stvarnosti, da nastajajo iz njih za strokovnjake, ki se s to tehnično panogo bavijo, prave muke, ko morajo vsako leto postavljati na laž vse te fantazije, ki

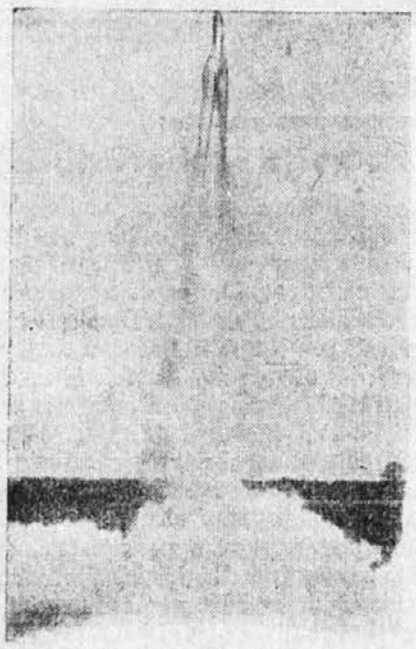

Posrečen vzlet rakete v Osnabrücku.

ogrožajo resnične napore in uspehe. Tehpozno pozimi pojavljajo senzacije o silnih so še od cilja, da jim manjka še celo prava podlaga za njihov uspeh, da bo steklo še strašno veliko vode, preden se bo dvignila v zrak prva vsemirska ladja.

Kakor nastajajo vsako leto senzacije o morskih kačah, ki jih je nekdo nekje videl, tako se pojavljajo tudi gorostasne vesti o vsemirskih letalcih. Vse to pa so zaenkrat samo pobožne želje.

V teh napihnjenih senzacijah lahko najdete to in ono: cevi, ki izžarevajo eksplozivno silo, poklopce, skozi katere uhaja pogonska sila in druga čudesa. Če preizkuša kdo kakšno novo gorilno snov — evo, že vam bodo začeli neki ludje trditi, da se je vsemirska ladja že dvignila. Če kje drugje kakšen tehnik preizkuša kakšno novo obliko rakete, pa vam bodo trobili v javnost, da se je ta vsemirska ladja že vrnila na zemljo. Naj začne kdo proučevati stanje v atmosferi, pa se bodo kmalu dvignile vesti, da so že začeli prevažati gradivo za zračno oporišče med zemljo in Marsom, enako, kakor obstojajo že umetni otoki na Atlantiku — seveda tudi samo v domišljiji.

Strokovnjak na polju raketne tehnike, Willy **Ley**, je napisal o teh senzacijah članek, ki zasluži, da ga v glavnih potezah prinesemo.

Zadeva se je začela leta 1924. Pet let prej je ameriški profesor **R. H. Goddard** izdal brošuro z naslovom **»Metoda, kako je mogoče doseči največje višine«.** V tej brošuri je pisatelj naznačil prve obrise teorije o raketah in je opisal par enostavnih poskusov, ki jih je sam izvršil. Leta 1923 mu je sledil profesor **Herman Oberth** iz Sedmograškega s svojo knjigo **»Raketa do planetnih prostorov«.** V tej knjigi skoroda ni govora o poskusih, zato pa teorija znatno izpopolnjena in postavljena na novo podlago. Ta čas so prispele iz Amerike vesti, **da je »raketni torpedo« profesorja Goddarda dosegel višino stotih kilometrov.** Pri tem pa profesor Goddard ni izdelal sploh nobenega »raketnega torpeda«, ena izmed njegovih raket pa je dosegla komaj 7500 čevljev višine, to je nekaj nad dva kilometra, a je bil profesor Goddard tudi s tem uspehom prav zadovoljen.

Ljudje so se »raketnemu torpedu« od začetka seveda začudili, kmalu pa so uvideli, da gre le za senzacionalno vest iz Amerike in so vse to kmalu pozabili. Leta 1927 so v Nemčiji osnovali **Društvo za vsemirsko plovbo.** Podobna združenja so se kmalu pojavila tudi v Avstriji, Rusiji, Ameriki in na Angleškem. V Franciji sta znana raziskovalca atmosfere **Robert Esnault-Pelterie** in **André Hirsch** ustanovila odbor, ki naj vsako leto podeli pet tisoč frankov človeku, ki pokaže največji uspeh v raketni gradnji oziroma uspešno izpopolni teorijo o vsemirskem poletu. Ob prvi podelitvi je dobil to nagrado profesor Oberth za omenjeno svojo knjigo. Do takrat ni v vsej Evropi nihče niti zgradil niti preizkusil nobene rakete na pogon s kakšno tekočino ali plinom. To se je zgodilo šele leta 1930.

G. Ley je prejel od članov omenjenega nemškega društva celo kopico časniških izrezkov, ki so javljali, **da je to društvo dalo izstreliti v zrak raketo, ki je dosegla višino 27.134 čevljev!** Člani se pritožujejo, zakaj jim društveno vodstvo tako važne stvari prikriva. Cela zadeva je bila zelo zagonetna, saj take rakete niti bilo ni. Med številnimi izrezki iz časnikov je bila tudi slika te slavne rakete. Ko smo si jo natančneje ogledali, smo ugotovili, da predstavlja le lesen model v predoru za aerodinamične preizkuse.

Čez nekaj časa so se raznesle vesti, da je ruski profesor **Rynin ustanovil lasten »raketni« laboratorij s stodvajsetimi asistenti.** Na Leyevo vprašanje je Rynin odgovoril, da nima o tem laboratoriju niti pojma in da tudi o raketah, ki sta baje dosegli višino 34 oziroma 20 kilometrov, ničesar ne ve.

Vse to je bil samo ruski stratosferski zrakoplov

»STRATOSTAT SSSR«...

Pravo svetovno senzacijo je poleti 1934 dvignila vest o **raketnem poletu bratov Fischer-jev na otoku Rügenu.** Najprej jo je objavil nek londonski list, katerega urednik se je raznim tozadevnim vprašanjem izognil z —uredniško tajnostjo. G. Ley je opozoril na mnoge tehnične napake in nedoslednosti v časniškem poročilu, razen tega pa je izjavil, da ne pozna nobenih »raketarjev« Fischerjev. **»V vsej povesti je resnično le eno — otok Rügen, vse drugo pa je izmišljeno«** — pravi Ley.

A glej ga šmenta! Ljudje so raje verjeli spretno opisanemu čeprav neresničnemu uspehu,, kakor vseskozi stvarnemu demantiju. Ernst Loebell, predsednik Rocket Society v Clevelandu, je po neki vesti celo ugotovil, da je zadeva resnična in stvarna. Ko pa je Ley radi tega pisal Loebellu, mu je ta nemudoma odgovoril, **da se ni niti najmanj bavil s tako nesmiselno zadevo.**

IZ LETALA — RAKETA.

Tišino, ki je po tem dogodku nekaj časa zavladala na »raketnem nebu«, so **23. februarja 1936 prekinili poskusi na Greewood Lake v Ameriki.** Šlo je za to, da se brezmotorno letalo dvigne v zrak samo s pomočjo raket in da preleti omenjeno jezero. Po vzletu so se krila zlomila. Letalo se je s tem avtomatski spremenilo v raketo in je letelo, dokler je raketni motor deloval. Preletelo je v daljavo le 350 metrov, časniki pa so se razpisali, **da je letalo divjalo z brzino 4700 kilometrov na uro in da je preletelo 110 kilometrov.**

Sam vrag vedi, kdo je zadevo tako napihnil. Ley je poročila navzočih časnikarjev pregledal in je ugotovil, da so stvarna in ne pretirana, nekatera pa so stvar predočevala celo kot neuspelo šalo...

Tako je torej s temi raketnimi senzacijami. Ogromno izmišljotin in zelo malo stvarnosti. H koncu lahko rečemo še to: Tehnična senzacija postane senzacija v pravem pomenu besede šele takrat, ko stopi praktično v življenje in ko začenja človeštvu koristiti. Od raket pa nismo imeli doslej nikakih koristi.

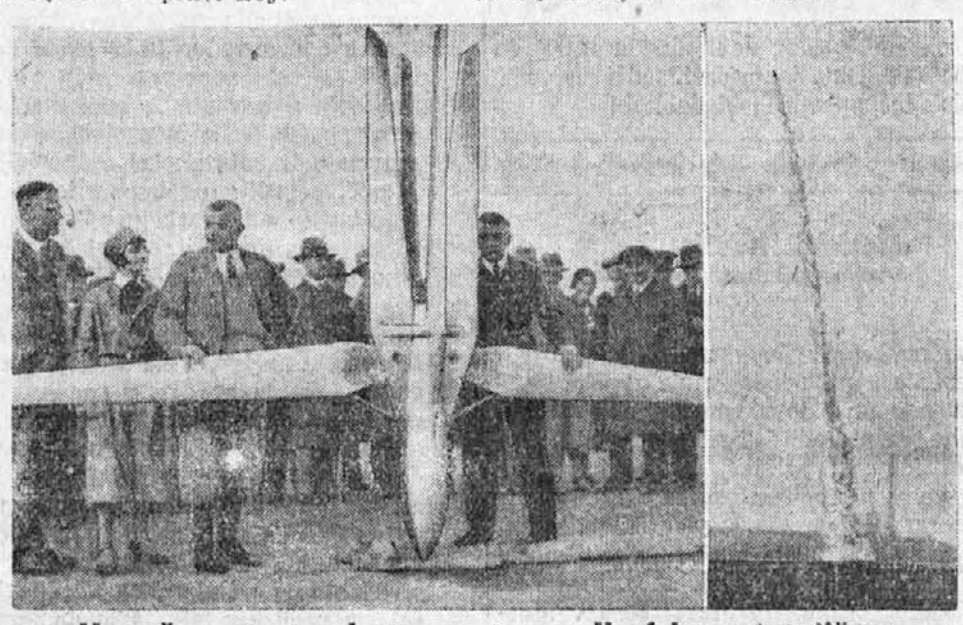

Uspešen start rakete na tempelhofskem letališču

botna izvajanja poslanca dr. Vebleta v zvezi s tragično usodo Marte Mrakove. Ko je dr. Koce napravil nekaj medklicev z očitkom, češ da ga Pleskovič obrekuje, pa ga je Pleskovič pozval, naj ga toži, če misli, da so njegova izvajanja klevete. V skupščini je nastalo splošno prerekanje. V nadaljevanju svojih zanimivih izvajanj je poslanec Pleskovič opozarjal, da je v prosvetni politiki v naši banovini nastal popoln kaos, da je mnogo šol in razredov brez učiteljev, dočim jih je na drugih preveč. Ko je dr. Koce v svojem odgovoru dejal, da se s tem, kar se je zgodilo, samo popravlja krivice bivšega režima, je Pleskovič vzkliknil, da je to laž. Ko je dr. Koce dejal, da je vse grdo obrekovanje, kar mu očitajo, pa mu je dr. Došen zaklical: »Pojdite vendar pred sodišče, saj za kleveto ne velja imuniteta.«

VELIKI DIPLOMATIČNI UKAZ.

Izšel je ukaz o večjem številu imenovanj in sprememb v naši diplomatični službi.

BUNJEVSKO SRBSKA GARDA.

Kakor poroča beograjsko »Vreme«, polslužbeno glasilo JRZ, se je ustanovila v Subotici bunjevsko srbska garda, katere cilj je propagiranje jugoslovenske ideologije, ideologije narodnega edinstva ter sodelovanja Srbov in Bunjevcev.

Pomenki pod lipo

Nenadomestljivi. Prejeli smo: »Kakor smo slišali se vršijo priprave za preureditev ceste Maribor—Št. Ilj. Sedaj pa so poverili dobavo gramoza iz kamnoloma na Reki pod Pohorjem neki graški tvrdki, ki je poslala svoje ljudi (delovodjo, strojnika, strelomojstra), da vršijo tamkaj kot »nenadomestljivi« svoje delo. Medtem pa doživljamo, kako izganjajo drugod naše ljudi preko meje, celo takšne, ki svojega rojstnega kraja niti poznali niso. Ali veste morda vi, gospod urednik, če je inšpekcija dela dala tem »nenadomestljivim« dovoljenje za bivanje in zaposlitev.«

NAMEŠČENSKI KOTIČEK.

Uganka. Iz 200.000 je prišlo 600.000. Kje je to mogoče? Samo pri enem zavodu! Uganite, Jurij Pika.

T. K. Konjice: V redu. Velja! Obvestite o tem ostale tovariše.

L. B. Šoštanj: Nismo pozabili. V kratkem prejmete popolnoma točen odgovor.

Odbornikom društva DZAN Maribor: V soboto 6. t. m. je v sejni sobi restavracije »Narodni dom« širša odborova seja. Pride Zvezin delegat iz Ljubljane. Važno za naše delegate P. z. Udeležba obvezna!

Brezupno.

Urednik (vrže poslani mu rokopis v koš, ki pa pade zopet iz koša): »Tako torej; niti koš te ne sprejme!«

Pokušeni ideali

Kamili zasije obraz, me pogleda in se mi nasmeje.

V sobo vstopita dva moža, raztrgana, da bi ne mogla biti bolj. Tisti, ki vstopi prvi, nosi desno roko v obvezi, a na prsih mu visi papeževa medena kolajna. Stopi dva koraka naprej; drugi, z zavezano glavo, se pa skrije za prvim in obstane že pri vratih. Desno nogo, ki nosi usnjen čevelj, postavi pred levo, ki je obuta v raztrgan platnen čevelj. Tedaj prične govoriti prvi, teptaje z desno nogo:

»Spoštovani gospodje in gospe. Oprostite, ker vas nadlegujeva. Lačna in trudna sva od dolge poti, pa sva se drznila priti pod streho te po svojem gostoljubju daleč znane hiše, da se tu malo odpočijeva in s čemurkoli — kar pač bo — okrepčava.«

Vsi molčimo. Kamila dvigne glavico, usteca na pol odpre in upre velike črne oči pozorno v gospodarja.

»Kdo sta in odkod prihajata?« — vpraša Marcel popotnika.

»Sedaj nisva prav nič,« — odgovori prvi. Vendar sva v svojem življenju hotela in se trudila postati karkoli. Kakor se pa pravi: usoda je močnejša od ljudske volje. Jaz vsaj nisem gledal sveta prekrižanih rok, temveč sem iskal svojo srečo na vse načine. Kakor vidite spoštovani gospodje in gospe, sem bil papežev vojak. Ni bilo dobro, trikrat sem se že skoraj osamosvojil, trikrat se mi je sreča izvila; ker je sreča, kakor se spet modro pravi, muhasta; kar z eno roko ponudi, to z drugo vzame. Krila ima, da odleti; repa pa ne, da bi jo zanj ujel... To je o sreči. Kar se pa tiče tistega drugega, mojega druge . . . . . .«

»Dobro, dobro,« — prekine gospodar čudnega govornika, »Revežem« so moja vrata odprta. Svoje imetje rad delim z njimi; vendar pa le s pravimi revži. Sicer se mi pa zdi, da se človek z delom najpoštenejše preživlja.«

»To je res, gospod; toda poglejte to roko; poglejte tisto glavo.«

»Ivan,« — naroči Marcel slugi: »Odvedi popotnika v poselsko sobo pa jima daj jesti.«

Popotnika odideta za slugom.

»Oprostite, gospod. Čeprav nerada, vas moram zopet popraviti... Kakšna poselska soba? Kakšni revežI? Kakšno imetje? Ali smete imeti imetje? Kje so načela, za katera ste se malo preje tako ogrevali?«

»Saj res,« — pomagam lepemu dekletu, »ti, Marcel nisi danes brez koristi čital svojega Graniera de Cassagnaca.«

»Meniš, da bi lahko še kaj bilo iz mene,« — pravi šaljivo gospodar.

»Brez šale gospod,« — nadaljuje dekle.« »Ne pustite se motiti. Načela naj bodo predvsem — brezobzirna, neizprosna. Mi odpravimo take goste vsekakor v poselsko sobo; toda vi!... Ne ozirajte se na nas. Glejte prostor! Enemu se umaknem jaz; toda tudi drugi storijo isto. Pokličite ju nazaj!... Zakaj ne?... Kdo ve, ali niso ti kozarci, ti pladnji, ta jed...« »O, lepa hudobnica! Vi se hočete enemu umakniti?«

»Glejte!« — reče odločno dekle in pokaže z roko.

»Vi Kamila, ko tako govorite, sami sebe ne poznate. Jaz sem navajen sesti za kmečko mizo; toda vi... s svojimi gosposkimi, plemiškimi, tenkočutnimi živci?... Pomislite samo, če pričnO prsti trgati jed, če prično cmokati in srkati, si z rokavom brisati usta, odblizovati žlice... vi bi se gotovo onesvestili!«

»Nič zato; moj kavalir bi me gotovo ujel v naročje.«

V tem zopet vstopi Ivan ter vpraša, katero vino naj da gostoma.

«Vašega jima daj,« — reče gospodar, ker ni hotel več reči poselskega.

»Zopet vašega!« — se zasmeje dekle...

Mariborske in okoliške novice

Izdane ter izbrisane obrtne pravice

V preteklem mesecu so bile izdane sledeče obrtne pravice: Simčič Ivan, trg. z mešanim blagom na drobno, Gosposka ul. 20; Jevšek Josip, ključavničar, Vojašniška ul. 14; Schaubach Ivanka, buffet, Betnavska c. 23; Gradišnik Viktorija, gostilna, Meljska c. 9; Blaževič Ivana, gostilna, Mlinska ul. 15; Zorenč Mihael, avtoizvošček z enim avtomobilom, Cankarjeva ul. 26; Soršek Elizabeta, branjarija, Glavni trg (stojnica); Stunf Andrej, avtoizvošček z enim avtomobilom, Loška ul. 5; Hosner Jurij, izdelovanje predmetov iz rafije, Cvetlična ul. 18; Fric Karolina, trgovina z galanterijskim, pletenim in drobnim blagom na drobno, Jurčičeva ul. 9; Drexler Herman, damski frizer, Ulica 10. oktobra 2; Drexler Herman, brivec, Ulica 10. oktobra 2; Čeh Albin, voznik s konji, Betnavska c. 4; Zemljak Kristina, branjarija v smislu § 19. odst. 3 obrtnega zakona, Mlinska ul. 3; Krasser Marija, trg. z mešanim blagom na drobno, Koroška c. 81; Leskovar Franc, trg. malega obsega z jajci, mlečnimi izdelki, sadjem in sočivjem, Glavni trg (stojnica); Kostanjevec Ivan, voznik s konji, Tržaška c. 98 a; Arlati Henrik, trg. z dvokoles in njih deli, avtomobili, gumijevimi in tehničimi potrebščinami, Ulica 10. oktobra 4.

Izbrisane pa: Koražija Ivan, trg. z železom, industrijskimi in tehničnimi potrebščinami na drobno in debelo, Kolodvorska ul. 1; Uranjek Alojz, avtoizvošček, Pristan 6; Plauc Maks, trg. in izvoz sadja na debelo ter trg. z deželnimi pridelki, Koroška c. 3; Žgank Julijana, gostilna, Meljska c. 22; Muhič Bruno, avtoizvošček, Trg svobode 1; Krasser Marija, branjarija ter prodaja vina, piva in sadjevca v zaprtih steklenicah, Koroška c. 81; Ertl Ana, dimnikarski obrt, Koroška c. 9; Feix Oto (nadaljevanje po vdovi Amaliji), brivski in frizerski obrt, Tattenbachova ul. 14.

Kraljevska igra... Šesto kolo šahovskega kvalifikacijskega turnirja, ki se je vršilo sinoči v Centralu, se je končalo z naslednjimi rezultati: Senica:Reinsberger 1:0, Jaut:Kranjc remis, Šetinc:ga. Križajeva 1:0, Sever:Starc 1:0, Koser:ga. Lichtenwallnerjeva 1:0, Kobljer:Čertalič 1:0, Stojnšek:Radolič 1:0. Stanje po 6. kolu je sledeče: Stojnšek 6, Kranjc 5 in pol, Sever in Koser 5, Jaut in Kobljer 3 in pol, Senica, Šetinc, Reinsberger po 3, Starc in Čertalič po 2, Radolič pol, ga. Lichtenwallnerjeva in Križajeva brez točke. Sedmo kolo bo v petek 5. t. m. v Centralu.

Organizacija vojnih dobrovoljcev v Mariboru priredi v nedeljo, dne 7. marca častni večer materam v vojni padlih tovarišev. Slovesnost se bo vršila v dvorani hotela »Orel« ob pol 9. uri zvečer. Komandant mesta g. general M. Milenković izroči ob tej priliki osebno odlikovanja dvema materama gospej Bračičevi in gospej Batičevi, ki ju je odlikoval Nj. Vel. kralj Peter II. Na slovesnem večeru, h kateremu so vabljeni nacionalni krogi, sodeluje tudi vojaška godba in pevski zbor dijaške čete inž. podoficirske šole.

»Bombardement« na Vojašniškem trgu. Davi okoli 5. ure so doslej še neznani in neizsledeni storilci otvorili pravcati »bombardement« na hišo št. 4 na Vojašniškem trgu. Tekom nekaj minut so razbili skoraj vse šipe v prvem nadstropju, in sicer 12 po številu. K sreči pa ni bil pri bombardementu nihče poškodovan. Posestnica Frančiška Albertj je zadevo prijavila policiji, ki sedaj poizveduje za storilci. Škoda na razbitih šipah znaša okoli 300 dinarjev.

Sodiščne novice. Za stalna izvedenca iz knjigovodstva ter računske stroke sta imenovana pri tuk. okrožnem sodišču dr. Milko Danev in Stanko Koštomaj. Za tolmača za nemščino in francoščino pa je imenovan odvet. pripravnik dr. Igor Vilfan.

Nova večnadstropna stavba. V Cvetlični ulici bo postavila na svojem stavbišču Posojilnica v Narodnem domu trinadstropno hišo, v kateri bo več udobnih stanovanj. Zadevne načrte je izdelal inž. S. Dev.

»Račkj škrjančki« v Ljudski univerzi. V petek 5. marca poje **mladinski pevski zbor** iz Rač pod vodstvom g. učitelja Zorna v spomin na našega umrlega skladatelja Adamiča, v prvi vrsti njegove pesmi in sicer ob 3. uri popoldne za mladino, ob 20. uri za odrasle. Ta zbor je pel v Mariboru pred tremi leti in nam je ostal v najboljšem spominu.

Avto v jarku. Na državni cesti pri Zgornji Polskavi je ponoči okoli 3. ure zavozil neki osebni avto v obcestni jarek, kamor se je prevrnil. Šofer, ki je k sreči ostal nepoškodovan, je poklical ljudi, ki so s pomočjo volov izvlekli avto iz jarka. Ker je pri nesreči tudi motor ostal nepoškodovan, je šofer s precej razbito karoserijo nadaljeval vožnjo v smeri proti Slovenski Bistrici.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Vidmarieva lekarna na Glavnem trgu in Savostova lekarna na Kralja Petra trgu.

Kino

Kino Union. Danes zadnjič »Princesa Marjeta«. Petek svetovni velefilm »Moskva-Šangaj« s Pola Negri.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrla v 57. letu starosti zasebnica Marijana Burndorfer. Žalujočim naše toplo sočutje!

Pod okriljem Slov. trgovskega društva in »Staribora« predava danes v četrtek 4. marca ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma veletrgovec g. Vilko Weixl o spominih na razvoj narodnega dela in udejstvovanja slovenske trgovske mladine, iz katere se je ustvarilo tudi slovensko trgovsko društvo. Ker je predavanje zelo interesantno, so vabljeni posebno trgovski krogi.

Dobri Hristov, Petko Stajnov in drugi bolgarski komponisti so zastopani na koncertu pevskega zbora »Rodna pesen« iz Sofije. Vstopnice so v predprodaji v trgovini Zlate Brišnik, Slovenska ulica.

Radion posvetovalnica, na voglu Vetrinjske in Tattenbachove ulice, bo, kakor smo izvedeli, odprta samo še do 20. t. m. Naprošajo se vse gospodinje, ki še niso obiskale posvetovalnice Radion, da izkoristijo kratki, dragoceni čas ter obiščejo posvetovalnico.

Družaben izlet v Graz z luksuznimi avtokari prireja »Putnik« na **Jožefovo, dne 19. marca.** Odhod izpred hotela »Orel« ob 7.30. uri. Cena Din 100. Prijavite se čimprej.

Velikodušen dar. V počastitev spomina dobrega umrlega šefa g. Thome Karola so nabrali delavci in delavke obeh tovarn v Mariboru in v Pobrežju lepi znesek Din 850.— ter ga izročili azilskemu skladu Protituberkulozne lige v Mariboru. Iskrena hvala!

Ljudska univerza. V petek 5. marca ob 20. uri je spominska proslava našega odličnega, prerano umrlega skladatelja E. Adamiča. Mladinski pevski zbor iz Rač poje pod taktirko g. učitelja Zorna pesmi predvsem od Adamiča, a tudi pesmi sledečih skladateljev: L. Puša, dr. Kozine, dr. Schwaba, Tonca, Kramola, Pregelja, Bajuka in Deva. Za mladino poje zbor ob 15. uri. V ponedeljek 8. marca predava g. univ. prof. Jean Dayre iz Zagreba v francoščini o temi »La Provence«. Skioptične slike.

Gost dim se je valil sinoči iz hiše v Cankarjevi 26. Takoj so pribrzeli gasilci, ki so ugotovili, da se je vnel dimnik, ter so odstranili požarno nevarnost.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi: oblačno in možnost padavin, že v zmernih višinah sneg.

Narodno gledališče

MARIBORSKO GLEDALIŠČE:

Četrtek, 4. marca ob 20. uri: »Dežela smehljaja«. Red C.
Petek, 5. marca: **Zaprto.**
Sobota, 6. marca ob 20. uri: »Čevljar Anton Hit«. Red A.
Nedelja, 7. marca ob 15. uri: »Visokost pleše«. **Globoko znižane cene.** — Ob 20. uri: »DR«.

Iz gledališča. Leharjevo muzikalno odlično in priljubljeno opereto »Dežela smehljaja« ponove danes, v četrtek za red C. **»Čevljarja Antona Hita«,** Ortnerjevo pestro ljudsko igro ponove to soboto za red A.

Nedeljsko popoldansko občinstvo opozarjamo, da bo **nepreklicno zadnja popoldanska predstava** Ascherjeve melodične operete **»Visokost pleše«** to nedeljo po **globoko znižanih cenah.**

Prva nedeljska večerna predstava Nušićeve izredno privlačne in uspele komedije »DR« bo to nedeljo zvečer.

Baletni mojster zagrebške opere **Maks Froman priredi z baletom ljubljanske opere** v kratkem baletni večer. Slovesa tega odličnega zastopnika plesne umetnosti je tudi mariborskemu občinstvu dobro znan, saj je Froman pred leti nastopil v mariborskem gledališču ter žel izredno velik uspeh.

Zadnje telefonične vesti

Sklepi, ki naj pripomorejo k množitvi italijanskega naroda

RIM, 4. marca. **Veliki fašistični svet je imel sinoči sejo, ki je trajala danes do 2. ure zjutraj in ki je bila posvečena obljudovalni politiki režima. Po referatu Bottaia so se na predlog Mussolinija napravili sledeči sklepi: 1. Delodajalci so dolžni, da jemljejo v službo predvsem poročene delavce in uradnike. Šele v slučaju njihovega pomanjkanja pridejo neporočeni na vrsto. 2. Družine z otroci imajo v vsakem oziru prednost. 3. Sedanja socialna skrbstvena politika naj se reformira tako, da bo neposredno koristila pomoči potrebnim, v prvi vrsti družinam s številnimi otroci. 4. Država uvede posebna posojila za sklepanje zakonov in dotno zavarovanje. 5. Ustanovi se zveza rodbin s številnimi otroci kakor v Nemčiji. 6. Občine, kjer se opaža padanje rojstev, se bodo ukinile kot upravne edinice, ker se morajo smatrati kot nevredne tega svojstva. 7. Ustanovitev državne centrale za kontrolo ter pospeševanje rojstev. 8. Plače neporočenih se v prid družinskim očetom z otroci reducirajo na polovico. Končno se vsi Italijani pozivajo, da posvečajo pospeševanju rojstev vso pozornost, da je s tem Italiji zajamčena bodočnost. Po statističnih podatkih je namreč število porodov v Italiji v zadnjem desetletju silno nazadovalo in skušajo sedaj na ta način forsirati večje število porodov. Italijanski narod hočejo na ta način prisiliti k množitvi.**

Kontrola Španije — za tri tedne

MADRID, 4. marca. **Republikanske čete so prekoračile reko Tajo in so navalile na železniško progo Madrid—Talavera. Vladne čete prodirajo v Oviedo in zavzemajo hišo za hišo. Presekana je vsaka zveza med Oviedom in drugimi središči Francove Španije.**

LONDON, 4. marca. **Po zanesljivih informacijah bo kontrola na kopnem in morju v Španiji stopila v veljavo najbrže šele za 3 tedne. Vzrok je v tem, ker mora Anglija najpreje organizirati kontrolo na kopnem na Portugalskem.**

Sokolske vesti

Vzorna delavnost štrigovskih Sokolov

V soboto zvečer se je vršil ob veliki udeležbi članstva občni zbor Sokolskega društva v Štrigovi, ki ga je vodil zasluženi starosta br. Kovač Tomislav, ki je uvodoma pozdravil vse članstvo, ki se je občnega zbora v tako lepem številu udeležilo. Dejal je: Naše vrste so postale čiste. V njih so pravi sokolski borci, ki se ne boje ničesar in ki gredo ravno svojo pot za vzvišenimi cilji, ki jih je zastopal tudi naš blagopokojni kralj Aleksander. Te bratske besede so v navzočem članstvu zbudile nove sile, vzvišene sokolske ideale.

Sledilo je čitanje poslanice SSKJ, ki jo je članstvo navdušeno sprejelo. Tajniško poročilo prikazuje velik razmah sokolske misli in sokolskega dela (tombola, ureditev telovadišča). Vsega članstva je 99. Prosvetno delo je obsegalo gledališke predstave, nacionalne proslave, delovanje knjižnice, predavanja, in idejne popoldneve za deco. Načelniško poročilo navaja 10 članov telovadcev, 44 dece in druge telovadne oddelke, ki so telovadili vse leto skupno 350 ur. Telov. oddelki so sodelovali pri nastopih v Ljutomeru, Subotici, Murskem Središču in Dravskem Središču. Poročilo gospodarja izkazuje, da ima društvo nekaj najpotrebnejšega orodja za telovadbo na telovadišču in razne najnujnejše potrebščine za gledališke igre in nastope. Blagajniški promet je bil precej živahen, kar dokazuje, da je društvo vsestransko delovalo in tudi iskalo dohodkov. Stanje blagajne je bilo ob koncu preteklega leta 19.925 Din. Nadzorni odbor je predlagal vsej upravi razrešnico s priznanjem za njeno marljivo delo. Kakor v mnogih naših sokolskih četah in društvih, vidimo tudi tukaj živahno sodelovanje med Sokolom in gasilskim društvom, zlasti pa naklonjenost Sokola, ki je posodil gasilski četi 5.000 Din, sicer bi ji bila prodana brizgalna. — Občni zbor je sprejel z navdušenjem sledeči program Petrove petletke: zgraditev doma oziroma telovadnice, ustanovitev večje knjižnice in čitalnice, predavanja, 4 gledališke proslave na leto, nacionalne prireditve itd.

Nato je bila izvoljena sledeča kandidatna lista, ki je bila sprejeta z aplavzom. Novo upravo tvorijo: br. Kovač Tomislav, starosta; Nemec Drago, podstarosta; Žitnik Maks, načelnik; Ružič Ruža, načelnica; Lovrenčič Katica, podnačelnica; Golub Antun, podnačelnik; Golub Antun, tajnik; Turko Alfonz, statističar in prosvetar; Krauthaker Albin, gospodar; dr. Jirku Bernard, društveni zdravnik, Senčar Metod, soc. referent; Črnčec Juraj, Faj Mija in Janko Belec, odborniki: Črnčec Antun, namestnik. Revizorja: Brajdič Nikola, Hudrin Nikola. Častno razsodišče: Kovač Tomislav, Belec Zora in Roj Andrije. Nato se je br. starosta pozval vso članstvo, da v tej Petrovi petletki izvršimo čim več, ker je edino Sokolstvo tisto, ki bo mlademu vladarju ob njegovem nastopu izročilo domovino tako, kakor jo je hotel imeti pokojni njegov oče kralj Aleksander Ujedinitelj.

Za smeh in dobro voljo

Šlapa.

Kmet Završnik je že več dni ležal težko bolan v postelji ter neusmiljeno stokal. Ko se mu stanje le ni hotelo izboljšati, se je odločila naposled Završnica, da pokliče iz mesta zdravnika.

Ko je zdravnik preiskal bolnika, je zmajal z glavo ter kmetici zašepetal:

»Ljuba mamica, bodite pripravljei tudi na najhujše; tu ni nobene pomoči več!«

Završnik pa je slišal te besede ter kar najodločneje protestiral: »Umrl pa ne bom; nikakor ne. Tako na koncu pa še nisem!«

Tedaj pa je vzkipela stara Završnica ter zarežala na bolnika: »Molči tepec! Gospod doktor bo to vendar bolje vedel, kakor ti!«

Uganke in rešitve.

Kaj je med nebom in zemljo?
(Beseda »in«).
V kaj se ne more zavrtati luknja?
(V vodo).
Kakšnih kamnov je v Dravi največ?
(Mokrih.)
Po kateri poti prideš najhitreje v Maribor?
(Po najkrajši).

V kraljestvu žene

Žena v špijonaži, sportu, vojni, vsepovsod

V Parizu naletimo poleg številnih in bogatih knjižnic tudi na takozvano knjižnico Margerite Durandove. Ta knjižnica ima v svojih predalih zbrano vse ono gradivo, ki se nanaša na udejstvovanje žen vseh narodov v javnem življenju. Slične knjižnice nima do novejše dobe noben drug narod na svetu in je radi tega razumljivo, da je Francija ponosna na to svojo redkost.

Knjižnico je ustanovila znana gospa Margerita Durandova, ki se je dolgo vrsto let sama udejstvovala v ženskem stanovskem pokretu. Vse svoje življenje je posvečala veliko pozornost zlasti social. vprašanjem žene. Pridno je zbirala vse dokaze ženskega gibanja in se v svojem delu ni omejila samo na umetniško in književno udejstvovanje žene, temveč na vse, kar se le količkaj nanaša na gibanje ženskega pokreta. V letih 1897 do 1905 je izdajala prvi francoski ženski list »La Fonde«. Iz te dobe izvirajo njene prve zbirke. Tik pred smrtjo je zapustila svojo zbirko pariški mestni občini. Le redkokedaj se dogodi da bi občina tako upoštevala in cenila katero zapuščino kakor je bil tu slučaj. Pariška občina je prenesla knjižnico v razkošno opremljene mestne prostore, kjer je namestila zbirko v dveh primerno urejenih dvoranah. Razkošna oprema in bajna razsvetljava napravita na vsakega tujca veličasten vtis. Knjižnica ima danes 10.000 zvezkov v najrazličnejših jezikih. Med temi zvezki najdemo tudi številne publikacije, ki pišejo za in proti ženski volilni pravici. Vsaka oseba, ki se je s posebnim uspehom udejstvovala v ženskem pokretu, ima svojo mapo, v kateri najdemo vse podatke. Zlasti je obširna zbirka doktorskih disertacij, ki so jih napisale žene o predmetih iz znanstvenega področja. Tu dobimo nadalje vse, kar se **nanaša na žensko zakonodajo, na vzgojo, karitativne zahteve itd.** Poleg tega so tu zbrana vsa dela ženskih avtorjev iz vseh področij znanosti. Knjižnica ima mnogo redkosti, razne slike in karikature znanih žen. V knjižnici vidimo kip revolucionarke Louise Michel, kakor tudi kip znamenite matematičarke Sophie Germain. Med mnogimi manifesti je zgodovinsko zelo zanimiv poziv znamenite kurtizane g. Olympie de Gouyes, ki je postala kasneje ena izmed največjih poborn ic ženskega pokreta. Obsežna je istotako zbirka avtogramov. V tej zbirki je pismo Katarine de Ricci (1522—1589) in nekaj spisov Marije Antoniette. Obiskovalci te knjižnice imajo priložnost, da dobijo upogled v ves material, ki je **v zvezi z vsemi ženskimi procesi ali ženami v sportu in vojni, v špionskih aferah in mirovni propagandi.**

V teh zbirkah so ovekovečeni tudi vsi oni **možje, ki so se borili za ženske pravice.** Knjižnico vodi književnica Harlor in jo neprestano spopolnjuje z novim materialom, ki se tiče žene v splošnem, pa naj si bodo to slike, časopisi, časopisni izrezki ali ostali dokumenti iz vseh delov sveta. Te edinstvene francoske ženske knjižnice se poslužujejo obiskovalci iz vseh vetrov sveta, od koder prejema knjižnica mnoge pošiljke v zameno in izpopolnilo, ker se smatra »Knjižnica Margerite Durandove« za edino izpopolnjeno tovrstno zbirko.

Ljutomerske novice

Ljutomerska gas. župa je zborovala te dni pod predsedstvom zaslužnega gasilskega delavca g. Kuhariča Lovra, mestnega župana ljutomerske občine. Za to skupščino je vladalo izredno zanimanje že radi tega, ker je predhodno bil zaupen in tajen sestanek samo vabljenih v Križevcih, ki ga je vodil g. Snoj. Tam se je sestavila tudi lista, ki bi morala na tem občnem zboru na vsak način zmagati, ker to zahtevajo »višji interesi«. Občnemu zboru so prisostvovali sreski načelnik dr. Farčnik, banovinski svetnik Alojz Štuhec in delegat zajednice Snoj, občino Ljutomer pa je zastopal podžupan Vilar. Vsi ti predstavniki in delegati so bili po predsedujočem posebej pozdravljeni. V imenu občine je spregovoril tudi g. Vilar. Poročilo predsednika je bilo obširno in je pokazalo velik napredek gasilstva. Velika skrb se je posvečala zlasti gasilskim tečajem. Po svojem delu in ureditvi spada župa med prve v državi. Poročilo predsednika je bilo sprejeto z velikim navdušenjem in odobravanjem. Tajniško poročilo, ki ga je podal marljivi g. Kikec, je obsegalo izčrpen prikaz velikega administracijskega dela, saj je prejela župa 1902 dopisov in jih ravno toliko rešila. Prosvetno poročilo je podal g. Hrastelj. Prosvetno delo je bilo tudi vsestransko. Tehnično poročilo je podal g. Ivanjšič, ki je priporočal čitanje listov, ki jih izdaje gasilstvo. Župa ima 56 čet, 1397 izvršujočih članov, 7 članic, 58 naraščaja, 44 častnih članov, 530 podpornih članov, 104 dobrotnike. Po poklicu je 1077 kmetov, 195 obrtnikov, 21 najemnikov, 123 delavcev, 3 privatni uradniki, 18 drž. uradnikov. Blagajniško poročilo izkazuje 18.500 Din dohodkov.

Volitve so zbor precej razgibale. Postavljeni sta bili dve listi: lista starega odbora z g. Kuharičem na čelu in lista tistih, ki so imeli tozadevni tajni sestanek, kateri na čelu je bil g. Hrastelj. Bila pa je tudi kompromisna lista, ki so jo pred glasovanjem umaknili. Nastala je močna rabuka, ki se je končno polegla ob rezultatu glasovanja, ki je bilo tajno in je dobila lista **starega odbora s Kuharičem na čelu 63 glasov,** Hrasteljeva lista pa 54 glasov. Po razglašenem rezultatu je nastalo navdušenje na eni, pobitost pa na drugi strani. V velikem hrušču so se tudi slišali klici: **ven s politiko iz gasilskih vrst.** Za delegata zajednice sta določena g. Ivanjšič in Kuharič, nakar se je živahni občni zbor ob sedmi uri zaključil z zahvalo g. Kuhariča za zaupanje in z obljubo, da bo imel tudi vnaprej pred očmi samo gasilsko idejo, ki je že mnoga leta tako lepo družila gasilske vrste.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda deluje v našem mestu mirno, tiho, skoraj neopaženo, vendar pa je nje delovanje v kulturnem kakor narodno obrambnem oziru zelo zadovoljivo. Dne 15. februarja 1937 je imela podružnica svoj občni zbor, na katerem je bil izvoljen stari odbor z Dr. Cirilom Porekarjem na čelu. Podružnici želimo čim večjega razmaha.

Tezenske novice

Te dni se pobirajo podpisi od hiše do hiše za osamosvojitev občine Tezno, ter je preseglo število podpisnikov že nad polovico vpisanih volilcev. Tezno v bivših mejah šteje po zadnjem ljudskem štetju, ki ga je izvršila občina, nad 2000 prebivalcev. S priključitvijo hiš na Ptujski cesti, ki spadajo pod občino Pobrežje, in prebivalcj na Dobravi, ki spada pod občini Hoče, bo doseglo število 3000. Koliko pa se bo zboljšalo finančno stanje, o tem pa je prva dolžnost, da premišljujejo g. občinski odborniki in podajo davkoplačevalcem jasno sliko, da ne bo pozneje nobenih razočaranj.

Gospodarske beležke

Gibanje monopolskih dohodkov. Objavljen je pregled monopolskih dohodkov za prvih 9 mesecev tekočega proračunskega leta. Pregled je nad vse zanimiv, ker kaže, da se je povečal dohodek od monopola na predmete, ki spadajo med življenjske potrebščine, padel pa je dohodek od predmetov, ki jih je mogoče označiti kot luksuzne. To dokazuje, da imajo ljudje denar samo še za najbolj neobhodne stvari. Iz spodnje tabele je to jasno razvidno. V prvih devetih mesecih tekočega proračunskega leta so znašali monopolski dohodki, proračunani (v oklepaju doseženi) v milijonih dinarjih: tobak 1054.5 (1030.5), sol 198.7 (226.7), petrolej 82.5 (99.8), vžigalice 60.0 (56.5), cigaretni papir 52.5 (47.8). razni dohodki 18.7 (19.9), skupno 1467.0 (1481.5).

Ureditev naše zunanje trgovine z Anglijo. Po novi trgovinski pogodbi z Anglijo se izdajajo uvozna dovoljenja za vsako tromesečje, in sicer na podlagi uvoza v prejšnjem tromesečju lanskega leta. Od tega uvoza se dovoljuje le 55% novega uvoza. Na podlagi tega je bil dovoljen za I. tromesečje uvoz v vrednosti 61.6 milijona Din, za II. tromesečje pa bo dovoljen v vrednosti 113.6 milijona Din, to je 55% našega uvoza v prejšnjem tromesečju lanskega leta, ko je znašal uvoz 206.5 milijona Din. Skupno bomo torej v prvem polletju uvozili iz Anglije blaga za 175.6 milijona Din.

Cene svinjam v Italiji. Iz Milana poročajo: V svrho discipliniranja cen je tajnik fašistične stranke izdal naslednjo uredbo: Cena svinj za klanje, žive teže, znaša 5.50 lir za kg za svinje, ki so težke preko 150 kg; 5 lir za kg za svinje od 101 do 150 kg teže; 4 lire za kg za svinje, ki tehtajo manj ko 100 kg.

Jugoslovensko nemška mešana komisija se bo koncem meseca marca sestala v Beogradu. Na tem sestanku se bodo napravili dokončni sklepi glede izmenjave blaga med Jugoslavijo in Nemčijo. Do sestanka omenjene komisije bo naš izvoz oziroma uvoz iz Nemčije ostal kakor doslej.

Sumljivo.

»...Po časopisu se je torej oženil prijatelj Boris. Ali je srečen v zakonu?«

»Dvomim, kajti takoj po poroki je preklical naročilo na ta časopis.«

V ateliju.

Slikar (lopovu, ki ga je hotel porabiti za model):

»Ali ste že kedaj sedeli?«

Lopov: »O ja! Enkrat tri leta!«

Razno

BRZOJAV!
Danes ribe: cevoli, skampi, moli, brancini, sampiero, grongo, male ribice. Gostilna Vicel, Rotovški trg 8. 1041

ZATEKLA
se je doga, samica. Vprašati Košaki 50. 1039

Na prodaj je
KONKURZNA MASA
Štiberc Ivana, trg. s špecer. blagom v Mariboru, Cvetlična 29. Pogoji se zvedo v pisarni Dr. Stefanoviča Danila, advokata v Mariboru, Aleksandrova 11-I. 1036

NAJBOLJŠE, NAJCENEJŠE, s kostanja žrgoli sinici, čez ulico z **odškodnino** v Tattenbachovi dobiš pri **Senici vino.** 1033

Posest

Gostilno, celo hišo, dobroidočo, na periferiji Maribora, odda proti mesečni najemnini Din 700.— in odkupu inventarja Din 6000.—. Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 1042

HIŠICA
z vrtom za Din 70.000 naprodaj. Vprašati pri Koranu, mizarju, Spesovo selo, Pobrežje pri Mariboru. 1040

Stanovanje

GOSPODA ALI GOSPODIČNO
sprejmem takoj na stanovanje in hrano. Rajčeva 10. 1043

Oddam
ENOSOBNO STANOVANJE
v Kettejevi ulici 2. 1035

LEPO STANOVANJE
oddam s 1. aprilom. Studenci, Ciril-Metodova 17. 1033

Prodam

ARBORIN, NEO-DENDRIN in BILJOBRAN
dobite pri Kmetijski družbi, Meljska c. 12. 1002

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
z dvema posteljama poceni oddam. Vprašati ga. Mir, Grajska 2. 1032

Posojilo

DIN 3000.—
iščem posojila za obrt. Dam 4 mesece enj osebi celodnevno hrano za obresti. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Obrt 1937«. 1034

DON JUAN

46

»Mister Smith?« je vprašala gospa Rancova, ki je takoj opazila na Hermioni razburjenje.

Dekle je pritrdilo z žarečim obrazom.

»Poslušajte, draga, ljuba gospodična« ji je zašepetala gospa Rancova, potem ko jo je zaupno prijela za roko in jo potegnila k sebi na zofo. »Moram vam nekaj priznati. Prispela sem semkaj, da presenetim svojega moža, ki je moral v rusko turško vojno in ki se nahaja nekje v bližini Carigrada. Gotove okoliščine so vzrok, da živim v popolnem incognitu, dokler ga ne najdem. Vaša mati je o vsem že poučena. Na njen predlog naj bi jaz prevzela ime Miss Lee, vaše angleške vzgojiteljice, in naj živim skupno z vami v vili vašega očeta. Upam, da me, draga gospodična, ne boste izdali.«

»Gotovo ne, gospa Rancova. Gotovo morajo biti čisto svojevrstne okoliščine, ki vas silijo k takšnemu postopanju.«

»To ne bo dolgo trajalo, draga gospodična. Čim se pojavi vaš oče, ne pozabite, da nastopam v vlogi vaše vzgojiteljice.«

»Mar nočete, madame, uvesti tudi mojega očeta v to svojo tajnost?«

»Na nobeden način. To so pač ženske zadeve, o katerih ni treba, da imajo moški pojma.«

»Mar hočete njegovo gostoljubnost...«

Ni končala svoje misli, ko se je že ogla sila gospa Raecova in nadaljevala:

»O vsej stvari ve vendar vaša mačeha. Če bi zadeva prišla na svetlo, potem vam ne more vaš papa ničesar, saj je za vse prevzela popolno odgovornost gospa Katinka, vaša mačeha.«

»Meni ni za to nič. Le tega bi ne rada, da bi morala svojega očeta nalagati.«

»Draga Hermiona. Preostro sodite.«

»Dolgo vrsto let sem hrepenela po očetu. In sedaj, ko se vsa vesela vračam v njegovo naročje, naj bo med mojimi prvimi besedami, s katerimi ga pozdravim, velika laž? Ne, ne, gospa Rancova, tega ne morem storiti.«

»Mar hočete potem mojo tajno razodeti svojemu očetu?« je vprašala gospa Rancova.

»Zakaj ne. Moj papa je gentleman. Brez nadaljnjega mu lahko zaupamo in mu razodenemo vašo tajnost.«

»Toda jaz nočem seznanjati nobenega moškega s svojimi nežnimi zadevami. Vaša mačeha je tudi tega mnenja in vi se ji morate pokoriti.«

Hermiona je brez besede stekla proti izbi gospe Katinke in nervozno potrkala na vrata. Vrata so bila zaprta.

»Mati« je vzkliknila Hermiona vsa razburjena. »Moram s teboj govoriti.«

»Ne, sedaj ne« je votlo in temno donel glas gospe Katinke.

Pravkar je bila gospa Rancova, ki ji je sledila, na tem, da skuša mladi Hermioni znova prigovarjati v že navedenem smislu, ko se je na stopnišču na krov pojavila visoka, nekoliko sklonjena postava starega moža, ki se je z opotekajočimi se koraki bližal obema.

Z vzklikom izrednega veselja in radosti je Hermiona pohitela proti starcu in se ga oklenila okoli prsi.

»Oče, ti edini, ti dobri!«

»Otrok, dete moje, kako nalikuješ svoji materi« je pripomnil gospod Andrikos.

Sledili so trenotki izredne sreče, ko sta obstala na hodniku v objemu in poljubih oče in hčerka.

»Kje je Katinka?« je nenadoma spregovoril gospod Andrikos, ki si je z robcem sušil solze veselja.

Hermiona je stekla v izbo gospe Katinke, da bi ji napovedala prihod svojega očeta. To priliko je izrabila gospa Rancova in stopila pred gospoda Andrikosa.

»Jaz sem Hermionina vzgojiteljica« je spregovorila v gladki angleščini. »Na posebno željo vaše gospe soproge sem jo spremljala semkaj.«

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani. Odgovorni urednik MAKSO KOREN. Za inseratni del odgovarja SLAVKO REJA. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA, vsi v Mariboru.